

O. Augustyn Jankowski OSB

SESJA PLENARNA PAPIESKIEJ KOMISJI BIBLIJNEJ W RZYMIE

Mianowany w 1984 roku na lat pięć przez Ojca św. Jana Pawła II nowy zespół Papieskiej Komisji Biblijnej odbył pierwszą swoją sesję plenarną w dniach od 15 do 19 kwietnia 1985 r. Spośród 20 członków nie przybyli na nią z powodu choroby: P. Benoit OP, P. Grelot i J. Schreiner. Zainauguował, a potem zakończył sesję Kard. Josef Ratzinger, Prefekt Kongregacji Doktryny Wiary, Prezes Komisji. On też gremium członków przedstawił Ojcu św. na specjalnej audiencji w dniu 18 kwietnia. Podczas tej audiencji Kard. Ratzinger w przemówieniu wstępnym uwydatnił trudność zadań, jakie ma przed sobą obecnie Komisja, oraz zarysował temat prac jej w ciągu najbliższych 4 lat — związek Kościołów lokalnych z powszechnością jedynego Ludu Bożego. W odpowiedzi Ojciec św. podkreślił dwie cechy, jakimi winny się odznaczać prace Komisji Biblijnej: dokładnością naukową i integralnością wiary oraz zaznaczył, że powyższy temat ma być pogłębieniem tej nauki, którą zawiera nr 26 Konstytucji Soborowej „Lumen gentium”. W końcowej części allokucji padła z ust Ojca św. także przestroga: „ut accurate secernatis textus S. Scripturae a doctorum coniecturis, tum vestris tum aliorum”. Po udzieleniu błogosławieństwa Papież przywitał się ze wszystkimi obecnymi członkami Komisji, wręczając każdemu pamiątkowy album z Roku Jubileuszowego w Rzymie. Nad pracami gremium i podkomisji czuwał Sekretarz H. Cazelles PSS (Paryż).

Kraków — Tyniec

O. AUGUSTYN JANKOWSKI OSB

Ks. Jerzy Chmiel

III COLLOQUIUM BIBLICUM W WIEDNIU 1984

W dniach 19—20 października 1984 r. odbyło się w Wiedniu już trzecie z rzędu Colloquium Biblicum na temat: „Oczekiwanie przyszłości. Biblijne modele wartościowania życia”. Colloquium to zgromadziło około 40 egzegretów z Austrii, NRD, Czechosłowacji, Polski, Węgier, Rumunii i Jugosławii. Z Polski uczestniczyło 6 biblistów.

Obrady otworzył odczytem gościnnym J. Marböck z Grazu nt. „W horyzoncie lęku Bożego. Aspekty świata i życia w starotestamentalnej literaturze mądrościowej” (zob. opublikowane w BN 26, 1985, ss. 47—70). Prelegent wyróżnił następujące aspekty: 1. troska o pozytywne strony życia we wszystkich dziedzinach, 2. stworzenie jako wyraz stosunku Boga do człowieka, 3. lęk Boży (= cześć Boga) jako punkt wyjścia wszelkiej mądrości.

Następne referaty miały charakter wprowadzeń do dyskusji.

G. Vanoni (Wiedeń) mówił o życiu w sensie indywidualnym i zbiorowym wedlug tradycji kapłańskiej i jahwistycznej. Obie tradycje podkreślają raczej aspekt kolektywny, odróżniając w ten sposób naród wybrany od innych narodów. W dyskusji zwrócono uwagę na zróżnicowanie literackie źródeł.

A. Rebić (Zagrzeb) zajął się analizą Ps 49 i 73: czy śmierć jest granicą życia? Prelegent oparł się na monografii P. Casetti, *Gibt es ein Leben vor dem Tod? Eine Auslegung von Psalm 49*, (OBO 44), Freiburg Schw. 1982. Ps 49, podobnie jak Ps 37 i 73, zajmuje się losem posmiertnym człowieka. Ps 73 jest perłą duchowości starotestamentalnej, jest „modlitwą par excellence”. W dyskusji podniesiono problemy datowania omawianych psalmów, powołując się m. inn. na pracę H. Irsiglera, *Psalm 73*, St. Ottilien 1984.

„Apokaliptyczne wyczekiwanie w Księdze Daniela jest *lecture* wcześniejszych pism w zmiennej sytuacji” — to temat następnego referatu, jaki wygłosił H. Rózsa (Budapeszt). Prelegent po naszkicowaniu sytuacji historycznej Dn i apokaliptycznej koncepcji Księgi (nauka o dwóch eonach), przeszedł do analizy tekstów, w których zaznacza się apokaliptyczne wyczekiwanie: Ez 38—39 (Gog i Magog); Jl 4, 4; Za 9, 14; Iz 63; 65; 66, a także apokalipsa Iz 24—27. W dyskusji poruszono sprawy możliwych źródeł Dn i rodzaju literackiego: czy Dn jest księgą apokaliptyczną czy prorocką? Koncepcja Księgi jest prorocka (Bóg na końcu historii), ale mamy tam wiele cech apokaliptyki.

Serię referatów z Nowego Testamentu rozpoczął K. Stock SJ (Innsbruck — Rzym) mówiąc nt. „*Basileia tou Theou* i *zōē aiōnios* w Ewangeliach”. Prelegent zajął się serią wypowiedzi o Królestwie Bożym w Mk i Mt. U Mk jest czternaście wypowiedzi, które można usystematyzować w dwie grupy. Podobnie u Mt wyróżnia się dwie grupy wypowiedzi: teologiczną (np. makaryzmy w 5, 3—10) i chrystologiczną (np. 4, 23 lub 9, 35). Dyskusja toczyła się wokół zagadnień historycznych i znaczenia teologicznego pojęcia Królestwa w przepowiadaniu Jezusa i Jana Chrzciciela.

J. Chmiel (Kraków) przedstawił interpretację Pawłowego zwrotu *hōs mē* w 1 Kor 7. Traktując ten zwrot — na podstawie analizy językowej — jako tzw. „formułę semiotyczną”, prelegent podkreślił eschatologiczną postawę, jaką wedle tekstu 1 Kor 7 winien zająć chrześcijanin wobec tego świata. Nie jest to negacja świata, lecz zapoczątkowanie nowego eonu. Dyskusja po tym referacie poszła w kierunku wyszukiwania paralel ewangelicznych (np. Mt 6, 19—34), a także rozumienia przemijalności tego świata i katastrofizmu w ogóle.

F. Zeilinger (Graz) zreferował problem „Wartościowanie dóbr w dziele Łukasowym (z uwzględnieniem także Listów Pasterskich)”. Łk nawiązuje zarówno do radykalizmu logiów Jezusa na temat ubogich, jak i do pobożności ebionickiej. Podobnie jak opera lucana, Listy Pasterskie występują przeciwko bogactwu i są modelem zaktualizowanej eschatologii. Dyskusja dotyczyła stanowiska Łk, który był realistą i pragmatykiem. Wskazano na związki sumariów Dz z tradycją Q.

Końcowy referat wygłosił J. Riedl (Wiedeń) nt. „Podstawy i znaczenie wypowiedzi o uobecnionej eschatologii”. Prelegent oparł się na Czwartej Ewangelii, w której wyróżnił następujące warstwy: 1. ewangelista, 2. głosy apokaliptyczne, 3. redakcja kościelna. Wypowiedzi ewangelisty o uobecnionej eschatologii opierają się na chrystologii. Można w ten sposób sformułować Janową zasadę pojmowania życia: tylko w wierze w Jezusa Chrystusa jako Boga życie może być pojęte jako dar, a granice śmierci zostają przekroczone. Dyskusja była bardzo ożywiona. Zarzucono prelegentowi zbyt dużą apodyktyczność wypowiedzi i arbitralność podziału źródeł u J. W toku dyskusji stonowano niektóre wypowiedzi prelegenta.

Colloquium Wiedeńskie zajęło się tematem bardzo obecnie aktualnym. Merytorycznie został on wyczerpany, a bogata dyskusja uwypatniła różne aspekty problemu. Należy zaliczyć to Colloquium do udanych. Szkoda, że nie ukazują się materiały z tej sesji, poza sporadycznymi artykułami. Organizowane — jak dotąd — co dwa lata Colloquium Biblicum Vindobonense wykształca się w pożyteczne i ciekawe forum egzegetyczne również i dla naszego obszaru. Jak zawsze inicjatorem i spiritus movens był nowotestamentalista wiedeński J. Kremer, który ostatnio opublikował ważne studium na temat J 11.

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

Ks. Teofil Herrmann, CM

SPRAWOZDANIE Z MIĘDZYSEMINARYJNEGO KONKURSU BIBLIJNEGO

W roku seminaryjnym 1984/85 zorganizowano Międzyseminaryjny Konkurs Biblijny poświęcony Ewangeliom synoptycznym, z okazji spotkania księży profesorów biblistów w Rokitnie w dniu 26 września 1984 r. Do udziału w konkursie zgłosiło się 16 seminariów duchownych, w tym 12 seminariów diecezjalnych i 4 seminaria zakonne. Spośród seminariów diecezjalnych są to seminaria diecezji warszawskiej, krakowskiej, częstochowskiej, gdańskiej, warmińskiej, łomżyńskiej, wrocławskiej, koszalińsko-kołobrzeskiej, szczecińsko-kamieńskiej, gorzowskiej, tarnowskiej i śląskiej. Z seminariów zakonnych zgłosiło swój udział Seminarium OO. Werbistów z Pieniężna, Księży Marianów z Lublina, OO. Oblatów z Obrzy i OO. Franciszkanów z Kłodzka.

Konkurs przebiegał w trzech etapach. Na pierwszym etapie, który miał miejsce w poszczególnych seminariach przeprowadzono przed 25 marca 1985 r. eliminacje wyłaniające trzech najlepszych znawców Ewangelii synoptycznych. Drugi etap konkursu odbył się 25 marca 1985 r. w Gdańsku, w Warszawie, w Krakowie i w Obrze. W Gdańsku rywalizowali zwycięzcy pierwszego etapu, reprezentanci seminariów: gdańskiego, koszalińskiego, wrocławskiego i warmińskiego z Olsztyna. W Warszawie drugi etap zgromadził najlepszych znawców Ewangelii synoptycznych z seminarium warszawskiego, z Łomży, z Pieniężna, z Lublina OO. Marianów. W Krakowie do rywalizacji na drugim etapie przystąpili alumni z seminariów: krakowskiego, częstochowskiego, śląskiego i tarnowskiego. W Obrze spotkali się kandydaci do drugiego etapu wyłonieni spośród seminarzystów z Obrzy, Kłodzka, Szczecina i z Gorzowa (Paradyża).

A oto wyniki drugiego etapu konkursu w poszczególnych rejonach:

W Gdańsku pierwsze miejsce zdobył przedstawiciel gdańskiego Seminarium duchownego, drugie miejsce alumn seminarium duchownego z Koszalina, trzecie również adept do kapłaństwa z gdańskiego seminarium.

W Warszawie wszystkie trzy pierwsze miejsca zdobyli przedstawiciele Misyjnego Seminarium Duchownego OO. Werbistów z Pieniężna wykazując bezkonkurencyjnie doskonałą znajomość Ewangelii synoptycznych.

W Krakowie pierwsze miejsce uzyskał przedstawiciel tarnowskiego seminarium duchownego, drugie i trzecie przedstawiciele seminarium częstochowskiego.